

JORDI PLEY

“La càrrega política de les diputacions ha minvat extraordinàriament”

L'escriptor Antoni Dalmau (Igualada, Anoia, 1951) va ser president de la Diputació de Barcelona del 1982 al 1987 pel PSC.

Felipe González va dir que les diputacions s'haurien d'eliminar i Pérez Rubalcaba, que s'haurien de redimensionar. Qui té raó?

—Tant l'un com l'altre han fet afirmacions molt generals i no han explicat què hi ha darrere d'aquestes afirmacions. La meua opinió és que és oportú que existeixi entre governs autonòmics i ajuntaments un nivell intermedi amb la missió d'ajudar els municipis petits. El nostre mapa municipal és excessivament extens. Molts municipis són molt petits i no tenen les mínimes condicions per a poder dur projectes endavant. Que hi hagi un organisme intermedi que es dediqui a ajudar-los és bo. A més, és a tot Europa. Que se'n diguin diputacions

o consells comarcals o vegueries és un altre debat.

—Els consells comarcals ja existien...

—A Catalunya les diputacions, des d'un punt de vista del reconeixement popular, tenen dos problemes. D'una banda, que són constituïdes sobre la base de la divisió provincial, que és una divisió que a Catalunya no acceptem ni ens agrada. El segon problema és que, com que també es van fer els consells comarcals, ara hi ha dos nivells intermedis d'administració. Aleshores, sí que hi ha un excés de nivells administratius. Alguna cosa s'hauria de fer. Crec que el projecte de consells comarcals ha resultat fallit en algunes coses.

—Haurien tingut més èxit si no hi haguera hagut les diputacions?

—Probablement. Però haurien acabat fent això que fan les diputacions. Tradicionalment, les diputacions han tingut arrelament. Els consells comarcals han tingut una evolució diferent. No és igual el Consell del Barcelonès que el d'una comarca de muntanya.

—Per a alguns experts els organismes intermedis fan servei als municipis petits o mitjans però als grans no.

—És evident. Hi havia hagut el vell intent d'agrupar municipis. Hi va haver l'antiga proposta de les municipalies, per exemple. Els municipis tenen dues funcions: l'una és la prestació de serveis als ciutadans; l'altra és la representació dels ciutadans. Pel que fa a la prestació de serveis, la dimensió dels ajuntaments és massa petita. En canvi, pel que fa a la representació, ningú no vol perdre el seu ajuntament. Per tant, a Catalunya això és molt impopular, i qualsevol intent d'agrupar ajuntaments originaria una protesta important. El problema de la divisió territorial no l'ha tractat ningú adequadament. Se n'han fet molts intents. Hi ha hagut un fracàs polític tan notori com el de les vegueries: s'aprova una llei sense haver pactat amb el govern espanyol què en farà, de les diputacions. I ara el nou govern no pot aplicar-la. Això és un desastre. El Parlament, de vegades, aprova lleis sense tenir en compte que l'estat ha de dir-hi la seva.

—L'estat hi ha de posar objeccions, si a Catalunya hi ha un consens ampli sobre les vegueries?

—L'estat és molt poc procliu a modificar el mapa provincial perquè té uns altres efectes. No tant per la nostra divisió territorial com pels efectes electorals. Per a l'elecció dels senadors i dels diputats al Congrés, no és indiferent que una autonomia tingui quatre províncies o cinc. No tinc tan clar, encara que tots els partits catalans hi estiguessin d'acord, això progressés. Home, si el PP d'aquí hi estigués d'acord i ho fes valer davant el PP estatal... Però no sóc gaire optimista sobre la voluntat dels partits estatals de tocar el mapa provincial, perquè també implica nombre de diputats i senadors.

—Dieu que a Europa hi ha organismes semblants, però els representants són elegits directament, no com a les diputacions.

—És evident que, com a principi general, l'elecció directa sempre és preferible, perquè el ciutadà se sent més directament vinculat a l'administració que representa. Però si concebem aquests organismes intermedis com a institucions amb relativament poca càrrega política i bàsicament com un instrument de prestació de serveis, no em sembla tan malament. No crec que el mal de naturalesa de les diputacions vingui del fet que els diputats surtin d'una elecció indirecta. Les diputacions haurien de ser sobretot instruments de prestació de serveis. Si tenen una càrrega política menor, la representativitat dels seus representants no és pas cap problema.

—El problema és que no són només instruments de prestació de serveis?

—El problema és que hi ha massa nivells de l'administració i no queda clar quines competències té cadascuna de les administracions.

—Però la diputació fa massa política?

—Totes les administracions, començant pels ajuntaments, tendeixen a l'expansió. Molts ajuntaments han assumit competències que no els són pròpies. Les diputacions també han tingut la temptació d'expandir-se més enllà. Probablement és aquesta expansió, que caldria limitar. Caldria reduir estrictament la seva funció al servei municipal i oblidar-se d'ocupar territoris que no els són seus. També s'ha de dir que la càrrega política de les diputacions ha minvat extraordinàriament. El paper que feia la diputació al principi de la transició és radicalment diferent. La presència, la popularitat dels seus po-

JORDI PLAY

lítics ha disminuït enormement. Aquest procés s'ha fet.

—Vau ser president de la Diputació del 1982 al 1987. Vós vau fer de la Diputació de Barcelona una superadministració?

—No. A la meua època vàrem transferir serveis impropis de la Diputació. Justament, vam caminar en la direcció que penso que han de tenir les diputacions. Es van transferir des de la Biblioteca de Catalunya fins a la seu mateix de la Diputació, que era el Palau de la Generalitat. I vam centrar l'activitat en un gran pla anual de suport als municipis. Per tant, durant la meua època es van reduir les dimensions de la Diputació. Això és un procés que ha durat molts anys: el va començar Francesc Martí i Jusmet i en algun altre àmbit encara es va prorrogar després.

—S'ha fet servir com a institució de contrapoder?

—Què voleu dir?

—Durant una bona colla d'anys, CiU era a la Generalitat i el PSC, a la Diputació.

—És el resultat de les eleccions municipals. La diputació és l'exponent de les municipals. La prova és que, quan CiU ha fet el salt a la política municipal, això s'ha traduït en la diputació.

—L'altra sospita que recau sobre les diputacions és que són un lloc d'on mengen molts polítics de partit que cobren com a assessors.

—Tot allò que no sigui aplicar els recursos de la diputació a la seva tasca pròpia, que és ajudar els municipis, és una desviació de les tasques originàries.

—La gent sap què fan les diputacions?

—La gent del carrer probablement no, perquè no és un òrgan de primer nivell. Quan la gent té necessitats o vol exigir alguna cosa, no s'adreça espontàniament a la diputació. S'adreça al seu ajuntament o a la Generalitat. Una altra cosa són els regidors i els alcaldes. Ells saben molt bé què fa la diputació i hi recorren constantment. Si propugnem unes diputacions amb menor càrrega política, també és normal que s'allunyin de la visibilitat per part de la ciutadania en general.

—L'altra crítica que es fa, en general, contra les diputacions és que reparteixen serveis o mitjans als municipis governats pel partit que també governa a la diputació.

—A la diputació, a la que jo conec, hi ha una llarga tradició d'aprovació dels grans programes municipals amb àmplies majories. No conec amb detall els darrers anys, però en la meua època s'aprovaven amb acords amplis que implicaven fins i tot els partits de l'oposició.

Àlex Milian

És Temps de Vacances
Si ets subscriptor i te'n vas de vacances a l'estiu i vols rebre EL TEMPS totes les setmanes.
 Telefona'ns al 902 131 025 i comunica'ns l'adreça on vols rebre la revista aquest estiu.
 (Ens ho pots comunicar fins el 18 de juliol)

ELTEMPS